

ПЕДАГОГИЧЕСКОТО ОБЩУВАНЕ И ПРЕДСТАВИТЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ЗА ЧАСА ПО МУЗИКА

Илияна Иванова Чернаева
Основно училище „Антон Страшимиров“, Бургас

PEDAGOGICAL COMMUNICATION AND THE IDEA OF STUDENTS FOR THE MUSIC'S CLASS

Iliyana Chernaeva
Primary school „Anton Strashimirov“, Burgas

Abstract: In the current work the problem of pedagogical communication between the Music's teacher and the students and its optimizing as a essential factor for fulfilling communication in school is being looked through. On the basis of the students' idea of how the Music's class should be are made conclusions and generalizations, ways and forms of work, leading to an increase of motivation, tightly connected with obtaining better results in music education, are being offered.

Keywords: pedagogical communication, interaction, ideas, learning process, music education

Общуването като социален феномен има съществено значение за формирането и развитието на човешката личност, поради което е обект на постоянно изследване от страна на различни учени. Проблемът за общуването, за неговото качество и съдържание винаги е бил въпрос от много голямо значение при осъществяване на обучението в училище. Разглеждането му в педагогически аспект, като основен механизъм за осъществяване на учебно-възпитателния процес, се оформя като относително самостоятелен проблем, засягащ както преките участници в него, така и развитието на обществото като цяло, поради което непрекъснато се търсят пътища и възможности за повишаване на неговото качество и ефективност.

Педагогическото общуване е предизвикателство към учителя и още повече към учителя по музика. Това е така, поради спецификата на усвояваната музикална материя, поради разнообразния ученически състав и поради значението на конкретното учителско присъствие, излъчване, личностни и професионални качества. Оптимизирането на педагогическото общуване е от съществено значение за пълноценното обучение по музика и влияе пряко върху резултатите от това обучение.

Педагогическото общуване не включва само контакта между ученик и учител, но и други фактори, които за възрастния понякога са несъществени, а понякога са неизвестни. Като процес, при който учителят и учениците взаимодействат помежду си, взаимно си влияят и обменят информация, от изключително важно значение за пълноценното му реализиране е учителят да предостави на учениците възможност за обратна връзка, като по този начин ги превърне в активни участници в процеса на обучение, а не в пасивни слушатели: да им даде възможност да изразяват собствено мнение и позиция. да задават въпроси, да изказват коментари и мнения.

Знаем, че училището е място за деца и на това място те би трябвало, особено за часа по музика, да идват, да участват и да си отиват с радост. Ето защо предложих на учениците писмено да разкажат своите представи за часа по музика.

Техните споделени желания обобщих и съотнесох към 6 насоки:

- Кабинетът по музика

Учениците биха желали в него да има много цветя и инструменти, портрети на композитори, озвучителен пулт с големи тонколони и микрофони, да изглежда като райска градина, с птици и палми. Учителят да стои на подиум („балкон със стълби“), а пода да е гравирани. Да има средновековни витрини и статуи, големи картини със свирещи инструменталисти, вместо чинове – да има фотойли и маси с газирани напитки и торти. За всеки ученик да има собствен единичен чин с шкафче за инструменти и учебни помагала. Пердетата да са червени, с черни ноти, да има етнографски карти, целият кабинет да е в светли тонове, да прилича на концертна зала, класната дъска да е като екран. Да имат право по стените да лепят плакати по свой избор.

Само един единствен ученик сподели, че обстановката в кабинета няма значение, защото са дошли да учат, а не да преценяват.

- Как да седят

Най-голяма част от децата предлагат да няма чинове, а само меки и комфортни столове, които да са подредени в кръг, като учителят по музика или да ги обикаля, или да е по средата.

Друга част предлагат на всеки чин да има компютър със слушалки и всеки ученик да слуша музика по желание. Да седят с когото искат и както искат. Да седят върху килим и да са по чорапи.

- Каква музика да се пее и слуша

Най-общо децата искат да пеят забавни и детски песни, които се излъчват по телевизията или са много популярни в интернет, а също песни на известни изпълнители. Искат да правят електронен вариант на включените за изучаване песни в клас. Предлагат един ден в седмицата да има час, в който да слушат и изпълняват само музика по избор, веднъж в месеца да слушат и да танцуват по тяхна музика, както и веднъж в месеца да има среща на живо с музикални дейци (действащи музиканти) от техния град.

- Учебният материал

Една част от учениците мечтаят умерено, като имат претенции за по-прецизен подбор на материала по отношение на трудност, стилове, или да учат само тези уроци, които им харесват.

Друга, по-малка част от тях, предлагат учениците сами да избират материала, всеки час да слушат по една песен по избор, или половината от материала да се избира от учениците, а останалата половина – от учителя по музика.

Трета част желае в някои урочни часове да присъстват именити гости, като Валя Балканска, Слави Трифонов и др., и по този начин да научат повече за музиката.

- Техника и инструменти

В тази насока желанията на учениците са реални и разнообразни. Те искат в училище да има най-новата и модерна техника, много и различни инструменти, на които да свирят по избор, някои предлагат всеки ученик по желание да изучава музикален инструмент.

- Форма на обучение

Това е най-съществената за мен насока, която заедно с изброените досега, дава повод за размисъл и промяна на формите на педагогическо общуване.

Една много голяма част от учениците заявяват, че часове по музика трябва да има по два часа на ден през цялата седмица. Часовете (само обаче по музика) да са по 60 мин. Часът по музика да е по-дълъг от другите, а междучасието след часа – също. Някои предлагат всеки ден по два, три часа музика. Има и още по-смели предложения: всеки ден от седмицата – музика, а в събота – един час.

Желанието им за разнообразие на часа ги води към предложения от рода на: да се покани учител от чужбина, да се направи театър и музикален състав, да съчинят текстове и музика и да издадат албум (диск), да има конкурси с подаръци – напр. „мис песен“. Да им се осигури начин за изява, часовете да се провеждат на по-малки групи – отделно момичета, отделно момчета и на още по-малки – дори и само по един.

Предявяват предпочитания и към начините за изпитване, като естествено, не могат много да се отделият от общоприетия стил, но подчертават желанието си по музика да им се пишат само шестцици.

От така получените ученически мнения може да се направи обобщение, че:

- техните представи са смели, може би с поглед в бъдещето;
- кабинетът по музика може да е своеобразен арт, иновативен и най-вече със свой облик, кабинет;
- индивидуалността и предпочитанията на всеки класи ученик по отношение на многообразието от музикални стилове и видове музика може да се удовлетвори, като се гарантира и процент свободен избор;
- музикалната култура би се повишила ако се гарантира желанието за усвояване на музикален инструмент от желаещите;
- традиционният час може да се обогати и със срещи с творци и с възможност за осъществяване на още и повече контакти с музиката.

Получената информация относно представите на учениците за часа по музика е важна, а не несъществена, защото е още един начин за оптимизиране на педагогическото общуване и на резултатите от музикалните занимания.